

पोखरा उपत्यका साइडसिन घुम्न जाई

घुमाउने ठाउँहरू

बेगनास-रुपा ताल, पञ्चभैया बन्जजन्तु पार्क (चिडिया घर), पुम्दीकोट, स्तुपा, डेभिडफल, भ्यूटावर, चमेरे गुफा, विन्दवासिनी मन्दिर, माउन्टेन म्यूजियम लगायतका ठाउँहरू साथै मुक्तिनाथ जान आउनको लागि बसको सुबिधा। गाडी छुट्टने समय बिहान ९:३० बजे

सम्पर्क: मानसरोवर टुर्स एण्ड ट्रामल्स
061-544439, 589012, 9856051659
9856034631, 9856082622

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १.५ मा

कलर मिजिटिङ कार्ड साथै

तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक, स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा

सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०७५७५७

□ वर्ष २६ □ अङ्क ९ □ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' □ २०८१ माघ ९ गते बुधवार □ 22 Jan. 2024 □ पृष्ठ ४ □ मूल्य रु. ५।-

अस्पताल अध्यक्षमा राजनीतिक नियुक्तिको परम्परा तोडियो

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ८ माघ

गण्डकी प्रदेशको स्वास्थ्य मन्त्रालयले आफू मातहतका अस्पतालको व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षमा सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुखलाई नियुक्त गरेको छ। समितिको संरचनागत सुधारका लागि प्रदेश सरकारले गत वर्ष जारी गरेको अस्पताल व्यवस्थापन समिति गठन आदेश-२०८० अनुसार नयाँ समितिहरू गठन भएका हुन्। यसअघि सरकारमा रहेका दल निकटका व्यक्ति समितिको पदाधिकारी र सदस्यमा नियुक्त हुँदै आएका थिए। मुस्ताङ, तनहुँ र बागलुङमा जसस प्रमुखको अध्यक्षतामा समिति गठन भइसकेको स्वास्थ्यमन्त्री कृष्णप्रसाद पाठकले जानकारी दिनुभयो।

“नयाँ गठन आदेशअनुसार बनेका समितिले अस्पताल सुधारमा तटस्थ र प्रभावकारी ढङ्गले काम गर्नेछन्”, उहाँले

भन्नुभयो, “यसले राजनीतिक आधारमा हुने नियुक्तिको प्रक्रियालाई ताड्नेको छ।” पुरानो समितिको कार्यकाल सकिनासाथ प्रदेश सरकार मातहतका अन्य अस्पतालहरूको व्यवस्थापन समिति पनि नयाँ प्रावधानअनुसार गठन हुने मन्त्री पाठकले बताउनुभयो। नवगठित समितिमा जसस प्रमुखको अध्यक्षतामा सात सदस्य रहने व्यवस्था छ। समितिको सदस्यमा अस्पताल रहेको सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख/अध्यक्ष, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, प्रमुख कोष तथा लेखा नियन्त्रक, उद्योग वाणिज्य सङ्घको अध्यक्ष र सामाजिक क्षेत्रमा क्रियाशील स्नातक उत्तीर्ण एक महिला रहने व्यवस्था छ। समितिको सदस्य सचिवमा अस्पतालका प्रमुख मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट रहने छन्। अस्पताल व्यवस्थापन समितिलाई चुस्त र प्रभावकारी बनाउन संरचनागत सुधार थालिएको मन्त्रालयका सचिव डा विनोदविन्दु शर्माले बताउनुभयो। अस्पतालका

मेडिकल सुपरिटेन्डेन्टलगायत सरोकार भएका पक्षको सुझावका आधारमा प्रदेश सरकारले नयाँ गठन आदेश जारी गरेको थियो। यसअघि गठित कतिपय समितिका पदाधिकारी र सदस्यको मर्यादाक्रममा देखिएको असहजताले समितिको बैठक बस्नसमेत नसक्ने स्थिति देखिएको थियो। जसस प्रमुख अस्पतालका अध्यक्ष हुँदा जिल्लाका अरू निकायसँग समन्वय गर्न पनि सहज हुने र मर्यादाक्रमको समस्या पनि हट्ने जनाइएको छ। अस्पताल व्यवस्थापन समितिमा अहिले रहेका पदाधिकारी/सदस्यलाई लक्षित गरेर नभई अस्पतालको दीर्घकालीन हित गरेर सरकारले समिति गठनको नयाँ प्रावधान ल्याएको मन्त्री पाठकले बताउनुभयो।

प्रदेश सरकारअन्तर्गतका अस्पतालबाट प्रवाह हुने सेवाको व्यवस्थापन तथा अस्पतालको सेवालाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन समिति गठन हुने सो

आदेशमा उल्लेख छ। गण्डकी प्रदेश विकास समिति ऐन, २०७७ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरेर सरकारले गठन आदेश जारी गरेको थियो। सोही गठन आदेशअनुसार बनेको बागलुङस्थित धौलागिरि प्रादेशिक अस्पतालको व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले मङ्गलबार पदभार ग्रहण गरेका छन्।

नवगठित समितिका अध्यक्ष एवं जसस प्रमुख अम्बरबहादुर थापाले अस्पतालको सेवा विस्तारलगायत व्यवस्थापकीय पक्षमा प्रतिबद्ध भएर काम गर्ने बताउनुभयो। समितिको सदस्यमा बागलुङ नगरपालिकाका प्रमुख वसन्तकुमार श्रेष्ठ, प्रमुख जिल्ला अधिकारी नेत्रप्रसाद सुवेदी, उद्योग वाणिज्य सङ्घका अध्यक्ष नरेश कँडेललगायत रहनुभएको छ। उक्त पदस्थापन कार्यक्रममा मन्त्री पाठकले एउटै जिल्लामा एकभन्दा धेरै अस्पताल रहेको खण्डमा छुट्टै गठन आदेशबाट समिति बन्ने बताउनुभयो।

विकास र समृद्धिले मात्र जनताका अधिकार स्थापित गर्न सकिन्छ : डा भट्टराई

पोखरापत्र संवाददाता

गोरखा, ८ माघ

नेपाल समाजवादी पार्टी (नयाँशक्ति) का अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री डा बाबुराम भट्टराईले विकास र समृद्धिले मात्र संविधानमा उल्लेखित जनताका अधिकार स्थापित गर्न सकिने बताउनुभएको छ।

गोरखा सदरमुकाममा मंगलबार आयोजित एक कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उहाँले संविधान लेखिएका अधिकार अहिले कागजमा मात्र सिमित रहेको टिप्पणी गर्नुभयो।

“राजनीतिक परिवर्तनले अहिलेको बोल र लेखन त पाइएको छ”, डा भट्टराईले भन्नुभयो, “संविधानमा सबैका अधिकार त लेखिएका छन्, तर लेखेर मात्र भएन यसलाई जनताले व्यवहारमा उपभोग गर्नका लागि विकास र समृद्धि नै चाहिन्छ।”

अबको राजनीति देशलाई

कसरी छिटो समृद्धितर्फ लिएर जाने भन्नेमा केन्द्रित हुनुपर्नेमा उहाँको जोड थियो। “राजनीति भनेको गतिशील हुन्छ यसलाई बुझेर अघि बढ्न सक्नुपर्छ”, डा भट्टराईले भन्नुभयो, “२००७ साल, ०४७ साल, ०६२/०६३ सालको राजनीतिले मात्र अब हुँदैन, अहिले ०८१ साल आइसक्यो।”

सत्तादेखि सत्तासम्मको राजनीतिले मात्र विकास र समृद्धि

सम्भव नहुने उहाँको भनाइ छ। “अबको विकास समृद्धिका लागि हिजोको राजनीतिक बाटोबाट मात्र सम्भव छैन”, पूर्वप्रधानमन्त्री डा भट्टराईले भन्नुभयो, “सत्तादेखि सत्तासम्मका लागि चुनाव लडेरमात्र देशको विकास र समृद्धि हुँदैन।” राजनीति सबै नीतिको मूल नीति भएकाले अहिले धर्मलिप्या राजनीतिको मूल नीति सफा गर्नुपर्ने बेला आएको उहाँले बताउनुभयो।

यो सरकार स्थायित्वका लागि हो : उपप्रधानमन्त्री सिंह

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुङ, ८ माघ

उपप्रधान तथा सहरी विकासमन्त्री प्रकाशमान सिंहले वर्तमान सरकार स्थायित्व र नागरिकको पक्षमा काम गर्न बनेको बताउनुभएको छ।

नेपाली कांग्रेस बागलुङले मंगलबार आयोजना गरेको कार्यक्रममा भेटघाट कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै यसभन्दा अगाडि बनेका धेरै सरकार अस्थिर बन्दा नागरिकमा निराशा बढेको भन्दै अहिले दुई ठूला दल मिलेर यो सरकार गठन भएको मन्त्री सिंहले स्पष्ट पार्नुभयो।

सरकार गठन गर्दा भएको सात बुँदे सम्झौता अनुसारै अगाडि बढेको भन्दै नागरिकमा भरोसा जगाउने गरी सरकारले काम गरिरहेको उहाँको भनाइ छ। राजनीतिक स्थिरता र आर्थिक

विकासका लागि सरकार गम्भीर भएर लागेको मन्त्री सिंहले बताउनुभयो। उपप्रधानमन्त्री सिंहले भन्नुभयो, “यस अगाडि बनेका सरकार धेरै समय टिकेनन्, छिन्छिन्मा परिवर्तन भए, जनताले

पनि आवाज उठाउन थाले, एउटा स्थिरता दिनका लागि दुई दल मिलेर सरकार गठन गर्थौं, त्यसमा अन्य पार्टीहरूले पनि साथ दिएका छन्, हामी नागरिकका समस्यालाई प्राथमितामा राखेर काम गर्न थालेका छौं।” देशमा सङ्कट पर्दा कांग्रेसले विकास दिँदै आएको र पार्टीलाई बलियो बनाउन जनस्तरबाटै लामुपर्नेमा उहाँले जोड दिनुभयो। पार्टीका हरेक कार्यकर्ताले सङ्गठनलाई मजबुत बनाउनुपर्ने भन्दै नागरिकका समस्या समाधानमा समन्वयात्मक भूमिका खेल्नुपर्ने उपप्रधानमन्त्री सिंहले बताउनुभयो।

मोटरसाइकल दुर्घटनामा दुई जनाको मृत्यु

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, ८ माघ

पृथ्वीराजमार्ग अन्तर्गत तनहुँको व्यास नगरपालिका-१२ बेलभन्ज्याङमा मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा दुई जनाको मृत्यु भएको छ। दमौलीबाट

दुग्नेतर्फ जाँदै गरेको गण्डकी प्रदेश ०३-००१प०३१० नम्बरको मोटरसाइकल मंगलबार बिहान अनियन्त्रित भई सडकबाट खस्दा सवार दुई जनाको घटनास्थलमा नै मृत्यु भएको हो।

मृत्यु हुनेको पहिचान खुल्न

बाँकी रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक अशोक थापाले जानकारी दिनुभयो। “हुस्सु लागेका कारण मोटरसाइकल अनियन्त्रित भई दुर्घटना भएको देखिएको छ”, उहाँले भन्नुभयो।

‘अध्यादेशले निजी क्षेत्र उत्साही भएको छ’

पोखरापत्र संवाददाता

म्याग्दी, ८ माघ

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले सरकारले हालै ल्याएको

अध्यादेशले निजी क्षेत्रलाई उत्साही बनाएको बताउनुभएको छ। बेनीमा मंगलबार आठौँ म्याग्दी महोत्सव, माघे सङ्क्रान्ति, प्रदेशस्तरीय कृषि, पर्यटन, औद्योगिक, व्यापारिक

मेलाको समापन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष ढकालले अध्यादेशबाट भएको कानून परिवर्तनबाट निजी क्षेत्र उत्साही भएको बताउनुभएको हो।

गत पुस अन्तिम हप्ताको मन्त्रपरिषद्को बैठकको निर्णयअनुसार राष्ट्रपति समक्ष सिफारिस गरेको सुशासन प्रवर्द्धन तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व, निजीकरण र आर्थिक तथा व्यावसायिक वातावरण सुधार, लगानी अभिवृद्धि र भूमिसम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश जारी भएको थियो। “सरकारको तर्फबाट भएको कानूनको परिवर्तनले निजी क्षेत्रलाई लगानीका लागि प्रोत्साहन गरेको छ”, अध्यक्ष ढकालले भन्नुभयो, “निजी क्षेत्रको सकारात्मक सुझावलाई सरकारले ग्रहण गरेर छोटो समयमै कानून परिवर्तन गरेर लगानी र सुरक्षाको वातावरण भएको सन्देश दिएको छ।”

नेपाल उद्योग वाणिज्य सङ्घको अगुवाइमा प्रस्तावित कानून निर्माणका क्रममा निजी क्षेत्रलाई आँखिप्याइ दुरुपयोग अनुसन्धान बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

सुपथ मूल्यमा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्प्लेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

हिमालय अफसेट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा

फोन नं. : ०६१-५७०६५१

लगाबीको सङ्घर्ष: उद्योग व्यवसायको प्रवर्द्धन

३३औँ राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार मेला एवं आई.टी. महोत्सव २०८१, पोखरा

२०८१ माघ १० देखि | पोखरा प्रदर्शनी केन्द्र, नयाँबजार

अध्यक्ष: चन्द्रप्रसाद ढकाल

संरचना: इन्टरनेस पब्लिसिटी

सहभागी: UNITERAID, INFO-TECH 2025

सहभागी: UNITERAID, INFO-TECH 2025

सुक्ति-सुधा

गीता एक सहान धर्मकाण्ड हो । मेरो विचारमा त सबै धर्म त्यसै छ । - गान्धीका नैतिक सिद्धान्त

सम्पादकीय

सांसदलाई कानून निर्माणमा केन्द्रीत गराउ

प्रमुख प्रतिपक्षसहितका संसदमा प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दलहरूले सङ्घीय संसद्को आउंदो हिउँदे अधिवेशनलाई कानून निर्माणका हिसाबले अधिकतम उपलब्धमूलक तुल्याउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलबाट संसद्को हिउँदे अधिवेशन आह्वान गरेका छन् । सङ्घीय संसद्को अधिवेशन यही माघ १८ गते शुक्रबार अपराह्न १ बजे अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र, नयाँबानेश्वरमा बस्नेछ । हिउँदे अधिवेशनलाई विधेयक अधिवेशनका रूपमा लिइन्छ । राष्ट्रियसभामा चार र प्रतिनिधिसभामा १५ विधेयक विचाराधीन छन् । सङ्घीयता कार्यान्वयनसँग जोडिएका सङ्घीय निजामती, विद्यालय शिक्षा, प्रहरी समायोजनजस्ता महत्त्वपूर्ण विधेयक लामो समयदेखि सदनामा विचाराधीन छन् ।

हिउँदे अधिवेशन विधेयक अधिवेशन हो । बढीभन्दा बढी विधेयक पारित गर्ने अधिवेशनका रूपमा यसलाई स्थापित गर्न मौका छ। यसबिचमा भएका चार अधिवेशन कानून निर्माणको दृष्टिकोणबाट फलदायी हुन नसकेको टिप्पणी भइरहेको छ । अबको अधिवेशनबाट नयाँ २० भन्दा बढी कानून पारित गर्नेगरी काम गर्ने तयारी सत्तारूढ दलहरूको छ। राष्ट्रियसभामा चार र प्रतिनिधिसभामा १५ विधेयक विचाराधीन छन् । विधेयक पारित गर्ने सन्दर्भमा विगतको निराशाजनक स्थिति चिरेर ७० प्रतिशत प्रगति हासिल गर्ने लक्ष्य लिएको छ । संविधान कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित कैयौं कानून निर्माण गर्नुपर्नेछ । यस अधिवेशनमा सरकारले बढीभन्दा बढी विधेयक सदनलाई दिन सक्छ कि सक्दैन त्यसैमा परिक्षा हुनेछ । सदनले 'बिजेनेस' पाएन भने सांसदले सरकारसँग गुनासो गर्नुपर्ने अवस्था आउन दिनुहुँदैन। विगतको निराशाजनक अवस्थाको अन्त्य गर्नेगरी विधेयक ल्याउने तयारी सरकारको छ । दुईवटा विधेयक संसद् सचिवालयमा दर्ता भइसकेका छन् भने अन्य विधेयक 'पाइपलाइन' मै छन् ।

सृजनात्मक, रचनात्मक र बौद्धिक विमर्श हुने थलो संसदमा समग्र राष्ट्र र जनताको विषय, विकास निर्माण र संसदमार्फत सरकारलाई ध्यानाकर्षण गर्ने विषय बलशाली रूपमा अधि बढाउनुपर्छ । राष्ट्रिय महत्त्व र जनसरोकारका विषय तथा नीतिगत पक्षमा पनि बहस पैरवी हुनुपर्छ । संसदमा सांसदहरूले विषय राख्ने तर सरकारले नसुने गुनासो । सदनमा सांसदहरूमार्फत मुखरित भएका जनसरोकार र राष्ट्रिय सरोकारका विषयलाई सरकारले गम्भीरताका साथ ग्रहण गरी सम्पत्तिका रूपमा लिएर अगाडि बढनुपर्छ । मौजूदा कानूनलाई समायानुकूल परिमार्जन र व्यवस्थित बनाएर कानून निर्माण गर्न संसद् सफल भयो र जनसरोकारका विषय कार्यान्वयन गर्दै अधि बढेको सन्देश दिनेगरी काम भए जनतामा राम्रो सन्देश प्रवाह हुनेछ ।

संसदीय प्रक्रियामा मन्त्रीको उपस्थिति मात्र नभई सम्बन्धित मन्त्रीले पनि अर्थपूर्ण भूमिका खेल्नुपर्छ । हरेक सांसदलाई संसदीय मामिला पहिलो प्राथमिकता हो । संसदीय प्रक्रियामा सहभागिता र भूमिकाका आधारमा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको विषय बनाउन सके हरेक सांसद सदन चलेका बेलामा कानून निर्माणमा मात्रै केन्द्रित हुनेछन् । संसद्को बैठक र प्रभावकारिताको जस तथा अपजसको भागेदार सत्तापक्ष र प्रतिपक्ष दुवै हुनुपर्छ । अधिकतम उपलब्धि हासिल गर्नेगरी अबको अधिवेशन केन्द्रित भएमा जनतामा संसद र सांसदहरूप्रतिको नकारात्मक सोच हटेर जानेछ ।

संसदमा प्रतिपक्षीहरू सङ्गठित हुने र आफ्ना विचार राख्ने लोकतन्त्रमा स्वाभाविक प्रक्रिया हो । यसका बाबजुद पनि विधेयक निर्माणमा सहयोग तथा सहकार्य गर्ने नेपाली राजनीतिको स्वाभाविक र असल अभ्यास छ । विधेयकलाई निष्कर्षमा पुऱ्याउनेमा सबैको सहयोग, समन्वय हुनुपर्छ। अध्यादेशबाट जारी भएका विषय तोकिएको समयभित्र सदनबाट पारित गर्नुपर्छ । विचाराधीन विधेयकमाथिको प्रक्रिया तीव्र गतिमा अधि बढाएर काङ्ग्रेस र एमाले ठूला दल मिलेर बनेको सरकारको औचित्य सावित हुनेछ ।

तपाईंको आज

मेष	: ब्यापारमा लाभ	तुला	: सहयोग मिलेछ
वृष	: शत्रुको भय	वृश्चिक	: अप्रत्यसित लाभ
मिशुन	: भ्रमेला बड्ने	धनु	: सत्कार मिलेछ
ककट	: शुभ यात्रा	मकर	: आर्थिक समस्या
सिंह	: स्वास्थ्यमा सुधार	कुम्भ	: शारीरिक भ्रमेला
कन्या	: कार्यमा सफलता	मीन	: मानसिक तनाव

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

चिना, टिप, हस्तरखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्भन्नुहोस् ।

स्वास्थ्यप्रति सचेत बन्दै आमाहरू

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुङ, ८ माघ

यहाँको निसीखोला गाउँपालिका-२ कान्लेचौरका आमा समूहमा ३० देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका आमाहरू आबद्ध छन् । उनीहरू गाउँमा बालविवाह न्यूनीकरण, महिलाको स्वास्थ्यलगायत विषयमा नियमित छलफल गर्छन् ।

यस आमा समूहमा आबद्ध अधिकांशले १६ देखि १८ वर्षमा विवाह गरेका हुन् । बालविवाह गरेका उनीहरूले आगामी दिनमा अरूले बालविवाह नगरुन् भनेर पनि मासिक रूपमा गाउँमा कसैको उमेर नपुगी विवाह भए/नभएको विषयमा छलफल गर्ने गरेको आमा समूहकी अध्यक्ष शोभा कुँवरले बताउनुभयो । "हाम्रो गाउँमा आमाहरूको स्वास्थ्य अवस्था कमजोर छ, अधिकांश बालविवाह गरेकाहरू छन्," कुँवरले भन्नुभयो, "अब कम्तीमा

बालविवाह नहोस् भनी २० वर्षअघि गर्भवती नहुने सल्लाह दिने गरेका छौं ।" आमा समूहले नियमित गर्भ परीक्षणलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । पूर्ण खोपयुक्त वडा बनाउन पहल गरेको छ । तर खोप क्लिनिक निसीखोला पारि भएकाले नजिकमा पुग्न नहुँदा सास्ती भएको गुनासो उनीहरूको छ ।

समूहकी सदस्य भीमकुमारी खत्रीले भन्नुभयो, "खोप क्लिनिक टाढा भएको बहानामा कतिपयले खोप छुटाउने गरेका छन् ।" वडा नं १ को खाडु भन्ने स्थानमा मात्रै यहाँको खोप क्लिनिक छ ।

क्लिनिक खोला पारि हुँदा बर्सातको समयमा खोला तर्न नसकिने हुँदा आमाहरू गर्भ जाँच गर्न नजाने, जोखिम मोलेरै घरमा बस्ने गरेका छन् । क्लिनिक कान्लेचौरमा पनि स्थापना गर्नुपर्ने उनीहरूको माग छ ।

मुढा बुनेर आम्दानी गर्दै कैदीबन्दी

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, ८ माघ

तनहुँ कारागारमा रहेका कैदीबन्दीले मुढा बिक्री गरेर आम्दानी गरेका छन् । विभिन्न अपराधमा जेल सजाय भोगिरहेका कैदीबन्दीले मुढा बिक्री गरेर आम्दानी लिन थालेका हुन् । कारागारमा रहेका तीन सयभन्दा बढी कैदीबन्दीमध्ये करिब एक सयले मुढा बुन्दै आएको कारागार प्रमुख नारायण अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । कारागारमा उत्पादित मुढा दमौलीबजारमै बिक्री भइरहेको उहाँले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "कैदीबन्दीहरूले मुढा बुनेर आम्दानी गरिरहेका छन्, यहाँ उत्पादित मुढाको माग दमौली बजारमै छ, एउटा गाडीमा राखेर मुढा बिक्री वितरणको व्यवस्था मिलाइएको छ ।"

कैदीबन्दीले उत्पादन गरेका मुढा न्यूनतम रु तीन सय ७५ देखि रु एक हजारसम्म

बिक्री हुने गरेको छ । एक जना कैदीबन्दीले मुढा बुनेर रु चार हजारदेखि रु पाँच हजारसम्म आम्दानी गरेको अधिकारीको भनाइ छ । अधिकारीका अनुसार कैदीबन्दीले मुढा बनाउने, टायल राख्ने, बिट मार्नेलगायत काम गर्ने गरेका छन् । उहाँले भन्नुभयो, "विभिन्न अपराधमा जेल सजाय भोगिरहेका कैदीबन्दीलाई आयआर्जनतर्फ जोड्न प्रेरित गरिरहेका छौं, कैदीबन्दीले मुढा बिक्री गरेर घरमा खर्च पठाउने गरेका छन् ।" एउटा मुढा तयार गर्नका लागि दुई/तीन दिन लाग्छ । मुढा उठाउने, टायर राख्ने, बुन्ने, बिट मार्ने र बुझा गर्ने काम फरक-फरक व्यक्तिले गर्ने गरेका छन् । अधिकारीले कैदीबन्दीलाई मागअनुसारको सीप प्रदान गर्ने गरेको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "कारागारमा यतिकै दिन बिताउनुभन्दा केही न केही सीप हासिल गरेर आम्दानीतर्फ जोड्ने प्रयासमा छौं ।"

देवघाट जाने भोलुङ्गे पुल मर्मत सुरु

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, ८ माघ

जिल्लाको प्रसिद्ध धार्मिकस्थल देवघाट जाने भोलुङ्गे पुल मर्मत सुरु गरिएको छ । चितवनको भरतपुरबाट देवघाट जाने त्रिशुली नदीमाथिको भोलुङ्गे पुल मर्मत थालिएको हो । तनहुँको देवघाट गाउँपालिका-५ र चितवनको भरतपुर महानगरपालिका-१ जोड्ने उक्त पुलमा निर्माण अवधिभर बिहान ११ बजेदेखि दिउँसो ३ बजेसम्म मोटरसाइकल सञ्चालनमा रोक लगाइएको देवघाट क्षेत्र विकास समितिका कार्यकारी निर्देशक सदन बरालले जानकारी दिनुभयो । मोटरसाइकल आवागमन रोक लगाएर पुल मर्मत भइरहेको उहाँले बताउनुभयो । समितिले आफ्नो भौगोलिक कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने त्रिशुली नदीमाथिको उक्त भोलुङ्गे पुल जीर्ण भएकाले 'सस्पेन्सन ब्रुज' डिभिजन कार्यालय पुल्चोक, ललितपुरबाट खटिएका प्राविधिकको टोलीले मर्मत गरिरहेको जनाउँदै मर्मतमा सहकार्य र समन्वय गर्न सर्वसाधारणलाई आग्रह गरिएको बरालले उल्लेख गर्नुभयो ।

स्थानीयवासी, भक्तजन तथा अन्य सर्वसाधारणलाई सहज र सुरक्षित आवागमनको व्यवस्था मिलाउन पुल मर्मतमा आवश्यक सहयोग गर्न समितिले अनुरोध गरेको

खेतीयोग्य जमिन संरक्षण गर्न खोला नियन्त्रण सुरु

पोखरापत्र संवाददाता

वालिङ, ८ माघ

जिल्लाको वालिङ नगरपालिका-८ स्थित ढाबखोला नियन्त्रणको काम सुरु भएको छ । खोलाले बर्सेनि खेतीयोग्य जमिन डुबाउने र कटानबाट सास्ती खेप्दै आएका यहाँका उपभोक्तालाई खोला नियन्त्रण योजना सुरु भएसँगै सहज हुने भएको हो ।

गण्डकी प्रदेश सरकारको बहुवर्षीय योजनाअन्तर्गत चालु आर्थिक वर्षमा वालिङ-८ भीमटारीस्थित नेपाल आदर्श स्कुलबाट काफलडाँडा जाने सडकको कल्भर्टसम्म खोला नियन्त्रणको काम सुरु भएको हो । खोला नियन्त्रणका लागि चालु आवमा रु ८६ लाख ५२ हजार चार सय २९ लागत अनुमान रहेको जिल्लास्थित जलस्रोत तथा सिँचाइ विकास

डिभिजन कार्यालयका प्रमुख किरण आचार्यले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार लागत अनुमानभन्दा भण्डै ३७ दशमलव सात प्रतिशत घटेर कूल रु ५४ लाख ४० हजार तीन सय सातमा ठेक्का सम्भौता भई काम अगाडि बढेको हो ।

गत जेठमा लोकप्रिय निर्माण सेवा वालिङसँग सम्भौता भएको उक्त आयोजना आगामी जेठसम्म सम्पन्न हुनेछ । यस वर्ष तीन सय १० मिटर लम्बाइमा खोला नियन्त्रण गरिने प्रमुख आचार्यले बताउनुभयो ।

हिउँदको समयमा खोलाले क्षति नपुऱ्याए पनि वर्षामा खेतीपातीमा क्षति पुऱ्याउने र जमिनसमेत कटान गर्दै आएको उपभोक्ता रन्ता बगालेले बताउनुभयो । "वर्षाको समयमा खोला खेतखेत हिँड्दा लगाएको

धान बगाएर लैजाने समस्या धेरै भयो", उहाँले भन्नुभयो, "कहिलेकाहीँ चैतमा लगाएको धान पाकेर थन्क्याउन नपाउँदै, कहिले वर्षायाममा धान रोपेपछि खोलाले कैयौं पटक रोपो बगाएर लगेको छ ।" खोला नियन्त्रणको काम सुरु भएपछि अहिलेसम्म पाएको सास्ती हटेर जाने उहाँले विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

खोलाले दायँबायाँको जमिन चैते र वर्षे धान उत्पादनका लागि उपयुक्त मानिन्छ । पछिल्ला वर्षमा खोला पसेर लगाएको धानबालीमा क्षति पुऱ्याउन थालेपछि कतिपय किसानले खेती गर्ने छाडेर जमिन बाँभो राख्दै आएका छन् । खोला नियन्त्रणको काम सम्पन्न भएपछि बाँभै रहेका जमिनमा पुनःखेती लगाउन सकिने स्थानीय बताउँछन् ।

पालिकास्तरीय भलिबलको उपाधि बेनी र अन्नपूर्णलाई

पोखरापत्र संवाददाता

म्याग्दी, ८ माघ

एक लाख ५१ हजार पुरस्कार राशिको पालिकास्तरीय पुरुष भलिबलको उपाधि म्याग्दीको बेनी नगरपालिकाले जितेको छ । महिलातर्फ अन्नपूर्ण गाउँपालिका विजयी भएको छ ।

बेनीमा मंगलबार भएको फाइनलमा मालिका गाउँपालिकालाई एकका विरुद्ध तीन सेटले पछि पाउँदै बेनी विजयी भएको हो । म्याग्दी उद्योग वाणिज्य सङ्घ, खेलकुद विकास समिति म्याग्दी र जिल्ला भलिबल सङ्घ म्याग्दीको आयोजनामा माघ ३ गतेदेखि प्रतियोगिता सुरु भएको थियो । बेनीले पहिलो, दोस्रो र चौथो सेट २५-१७, ३०-२८, २५-१६ र मालिकाले तेस्रो सेट २५-१६ को अन्तरमा जितेको थियो । खुला महिला भलिबलमा मड गला गाउँपालिका-२ को मालिका युवा क्लब

सहश्रधारालाई एकका विरुद्ध तीन सेटले पराजित गर्दै अन्नपूर्ण सङ्घ म्याग्दीका अध्यक्ष तेजेन्द्र बानियाँले जानकारी दिनुभयो ।

पहिलो, तेस्रो र चौथो सेट अन्तरमा जितेको अन्नपूर्ण दोस्रो सेटमा २५-२२ को अन्तरमा पराजित भएको थियो । पुरुषतर्फ विजेता र उपविजेतालाई ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र सहित नगद रु एक लाख ५१ हजार एक सय र रु ७५ हजार एक सय प्राप्त गरेका छन् । सेमिफाइनलबाट बाहिरिएका टिमले रु २१ हजार एक सय पाएका छन् । महिला भलिबलको विजेता र उपविजेतालाई ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्रसहित रु ७५ हजार एक सय र रु ४० हजार एक सय पुरस्कार पाएका प्रतियोगिता संयोजक तारानाथ रेग्मीले बताउनुभयो । पुरुषतर्फ सात र महिलातर्फ छवटा टिमले

सहभागिता जनाएका थिए ।

पुरुषतर्फ बेनीका सञ्जोक थापा र महिलातर्फ अन्नपूर्णकी सजिना बुढाथोकीले उक्त खेलाडीको उपाधि पाउनुभयो । म्याग्दी उद्योग वाणिज्य सङ्घका अध्यक्ष सुविन श्रेष्ठ, महासचिव नारायण जिप्सी, जिल्ला खेलकुद विकास समितिका अध्यक्ष दिनेश केसीलगायतले पुरस्कार वितरण गर्नुभएको थियो । आठौँ म्याग्दी महोत्सवअन्तर्गत पुरुष, महिला भलिबल प्रतियोगिता र यु-२० वडास्तरीय पुरुष बास्केटबल प्रतियोगिता आयोजना गरिएको थियो । बास्केटबलमा बेनी नगरपालिका-१० पात्लेखेत विजेता र अन्नपूर्ण गाउँपालिका-१ दोवा उपविजेता भएका छन् । विजेता र उपविजेतालाई मेडल, ट्रफी र प्रमाणपत्रसहित क्रमशः रु ५५ हजार एक सय र रु ३१ हजार एक सय पुरस्कार प्राप्त गरेका छन् ।

आयो टप्प टिप्यो लग्यो मिति पुग्यो, टारेर टर्दैन त्यो ।
इन्द्रे विन्ति गरुन् भुकेर पदमा, त्यो विन्ति मान्दैन त्यो ॥

हार्दिक समवेदना

जन्म :
१९८७ फागुन

स्वर्गारोहण :
२०८१ पौष २६ गते

स्व. जौमाया मल्ल

यस भद्रकाली परोपकार सिः गुठी परिवारका सदस्य शंकर मल्लकी ममतामयी आमा **जौमाया मल्ल**को ८४ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोमा हामी अत्यन्त मर्माहित र स्तब्ध भएका छौं । उहाँको दिवंगत आत्माको चीरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । साथै आज १३ औं दिनको पुण्य तिथिमा शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति धैर्य धारण गर्ने शक्ति ईश्वरले प्रदान गरुन् भनि हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

दीर्घनारायण श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा
भद्रकाली परोपकार सिः गुठी परिवार
पोखरा-१३

आम्दानीको स्रोत बन्दै लप्सी

हरिप्रसाद बास्तोला

लमजुङ, ८ माघ/रासस

उहिलेदेखि भन्दै आएको 'हरियो वन नेपालको धन' भनाइलाई यहाँको एक सामुदायिक वनका उपभोक्ताले थप चरितार्थ गरेका छन्। कास्की जिल्लाको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-३ लक्ष्मी देउरालीस्थित वनपाले सामुदायिक वन समूहले लप्सीबाट अतिरिक्त आम्दानी गर्दै हरियो वन नेपालको धन नै भएको पुष्टि गरेको हो।

सामुदायिक वन क्षेत्रबाट काठ, घाँस दाउरा, जडीबुटीजस्ता वनजन्य वस्तु मात्र होइन, लप्सी फलको सदुपयोग गर्दै उत्पादन गरेका विभिन्न परिकारको बिक्रीबाट राम्रो आम्दानीको स्रोत बनाउन सकिन्छ भन्ने सो सामुदायिक वन यतिखेर सबैका लागि उदाहरणीय बनेको छ। वन र आसपास क्षेत्रमा उत्पादित लप्सीको फलबाट प्रशोधन गरी अचार, माडा, अमिलो र गुलियो स्वादको क्यान्डी तथा पाउडर निर्माण गरी बजारमा बिक्री गरेर वार्षिक डेढ लाखभन्दा बढी आम्दानी गर्दै आएको वनपाले सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्ष टीकाराम पौडेलले जानकारी दिनुभयो।

उपभोक्ताको सक्रियतामा करिब चार दशकअघि २०४२ सालमा तत्कालीन जिल्ला वन कार्यालयको आर्थिक सहयोगमा दुई सय लप्सीका बिस्वा रोपिएको बताउँदै उहाँले भन्नुभयो, "फल दिन थालेसँगै लप्सीका दाना बिक्री गरेको भए पनि समूहले १० वर्षदेखि विभिन्न परिकार उत्पादन गरी बिक्री गर्दै आएको छ।" अध्यक्ष पौडेलका अनुसार उत्पादित लप्सीका परिकार बिक्री हुँदैन कि भन्नु पर्दैन समूहको कार्यालयबाटै बिक्री हुन्छ, रोजगारीका सिलासिलामा विदेशमा रहेका अधिकांश नेपाली पुगेका मुलुकमा वनपाले सामुदायिक वनको लप्सीको अचार कोसेली बनेर पुगे गरेको छ। सामुदायिक वन उपभोक्ता महासङ्घ कास्की हरियो वन कार्यक्रमको सहयोगमा सीप, ज्ञान र प्रविधिको सहयोग लिँदै लप्सीका विभिन्न चार प्रकारका वस्तु बनाउन सुरु गरिएको बताउँदै उहाँले भन्नुभयो, "खानामा दाल, भात, तरकारीको स्वाद अचार बिना पनि अपूरो जस्तै हुने हुँदा नेपाली समाजमा अचारको महत्व बढ्दै गएको छ।"

पुसदेखि फागुन महिनाभित्र लप्सी टिपिसक्नु पर्दछ र त्यसपछि समूहको भवनमा ल्याएको फलको प्रशोधनका लागि तीन चरणसम्म पानीले पछालेर बोक्रामा लागेको कालो दुसी पछालिन्छ। सफा भएको

लप्सी पकाउने र दाना फुटिसकेपछि बियाँ, बोक्रा र गुदी छुट्ट्याइन्छ। बियाँ र गुदीमा तेल, मेथी, ज्वानो, बेसार, हिङ्ग, जिम्मु, मुग्रेलोलगायत विभिन्न पदार्थसहित आवश्यकताअनुसारको नुन, चिनी मोलेर बढ्यामा राखिन्छ। यसरी खान तयार गरिएको लप्सीको अचार स्वादका साथै मानवीय स्वास्थ्यका लागि समेत बहुउपयोगी हुने समूहको दाबी छ। यस वर्ष १४ जना उपभोक्ता सहभागी बनेका थिए। आम्दानी भएको रकम खर्च कटाएर केही समूहको खाता र बाँकी लप्सीका परिकार उत्पादनमा सहभागी उपभोक्तालाई दामासाहीले वितरण गर्दै आएको उहाँको भनाइ छ। गत जेठ महिनामा परेको असिनाले जङ्गलमा फलेको लप्सीको फल सबै भन्ने नष्ट गरेपछि यस वर्ष वनमा लप्सी खासै उत्पादन नभएपछि निजी जग्गाका बोटाबाटै प्रतिकेजी रु ५० का दरले खरिद गरेको वन उपभोक्ता समूहका कोषाध्यक्ष चुडामणि पौडेल बताउनुहुन्छ।

जिल्ला घरेलु उद्योग कार्यालयमा लप्सी अचार उद्योग दर्ता गरिएको छ। "यस वर्ष पाँच सय ५५ केजी लप्सी फल खरिद गरिकामा दुई सय ९४ केजी अचार, साढे ४७ केजी क्यान्डी र १९ केजी लप्सीको बोक्राको धुलो उत्पादन भइसकेको छ," उहाँले भन्नुभयो, "अचार प्रतिकेजी तीन सय ५०, क्यान्डी चार सय र धुलो चार सय ५० रुपैयाँमा बिक्री गर्दै आएका छौं, यस वर्ष डेढ लाख आम्दानी गर्ने लक्ष्य छ।" प्रत्येक वर्ष फलबाट राम्रो आम्दानी गर्न सकिने, दाउरा र काठका रूपमा समेत प्रयोग गर्न सकिने बहुउपयोगी लप्सी बाँदरले पनि खासै क्षति नपुऱ्याउने भएकाले किसानहरू यसतर्फ आकर्षित भएका हुन्। फल टिपेको एक हप्तामा प्रशोधन गर्न राम्रो हुन्छ। उत्पादित वस्तु एक वर्षसम्म प्रयोग गर्न सकिन्छ। विश्व वन्यजन्तु कोष (डब्लुडबलुएफ) हरियो वन कार्यालयको सहयोगमा पाँच वर्षअघि यस क्षेत्रमा रोपिएका

तीन हजार लप्सीका बिरुवा फल दिने अवस्थामा पुगेका छन्। उन्नत जातका बिरुवाको फल टिप्न सहज हुनाका साथै अचार बिक्रीबाट मात्र वार्षिक १० लाखभन्दा बढी आम्दानी हुने समूहको विश्वास छ।

नेपाल सरकार र विभिन्न सङ्घसंस्थाको लाखौं रुपैयाँको आर्थिक सहयोगमा लप्सीका परिकार बनाउन आवश्यक भौतिक संरचनासहित प्रशोधनका आधुनिक उपकरणले समूह सम्पन्न भएको बताउँदै कोषाध्यक्ष पौडेलले भन्नुभयो, "यस वर्ष डिभिजन वन कार्यालय कास्कीबाट सामग्री खरिद शीर्षकमा तीन लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन भएको छ। यस रकमबाट लप्सी बोक्रा सुकाउने सोलार प्यानल थप गर्ने योजना छ।" विभिन्न जिल्लाबाट वनपाले सामुदायिक वनको अध्ययन अवलोकन गर्न आउने गरेका छन्। एउटा समूहलाई प्रवेश शुल्कका रूपमा रु एक हजार लिने गरेको छ। यस आम्दानी समूहले नौ हजार आम्दानी भएको बताउँदै उहाँले तराईबाट आउने वन समूहका उपभोक्ताले लप्सीको परिकार बढी मन पराउने हुँदा बिक्री राम्रो हुन्छ। उत्पादन सामग्री एक र आधा केजीको प्याकिङ गरिएको छ। समूहले आम्दानीबाट चार लाखभन्दा बढी रुपैयाँको घुम्ती कोष स्थापना गरी विपन्न वर्गका उपभोक्तालाई आयआर्जनसँग जोड्ने मुख्य लक्ष्यका साथ बाबुआपालन, बेमौसमी तरकारीखेती, कुखुरापालन, बडगुरापालन तथा व्यापार व्यवसायमा समेत सहयोग पुऱ्याउँदै आएको छ। घुम्तीकोषको रकममा समेत निरन्तर वृद्धि भएको छ। समूहका सदस्य मुक्तिराम पौडेलका अनुसार शीतभण्डार हुने हो भने बाह्रै महिना लप्सीको अचार उत्पादन गरेर बजारमा पठाउन सकिनेछ। यस क्षेत्रमा उत्पादन हुने लप्सीबाट विभिन्न वस्तु निर्माण गरी हार्दित रोजगारीको अवसर सिर्जनामा समेत सहयोग पुगेछ। देशका विभिन्न २९ पहाडी जिल्लामा लप्सी पाइन्छ। लप्सी काठ, दाउरा, घाँस र फलका

लागि पनि उपयोगी वनस्पति हो। औषधीय गुणले भरिएको यसमा स्वस्थ शरीरका लागि आवश्यक २१ भन्दा बढी तत्व पाइने चिकित्सकको भनाइ छ। लप्सीमा भिटामिन र खनिज पर्याप्त पाइने र यसले मानिसको हड्डी बलियो बनाउने उनीहरू बताउँछन्।

प्रचुर सम्भावनाको खानी प्राकृतिक स्रोतको उपयोग गर्ने वातावरण सरकारी तवरबाट बनाउन नसक्दा खर्बोको वन पैदावार कुहिएर र डडेर नष्ट हुने गरेको सामुदायिक वन उपभोक्ता महासङ्घ गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष कालीदास सुवेदी बताउनुहुन्छ। वनमा आधारित उद्योगबाटै मुलुकको समृद्धि सम्भावना रहेको बताउँदै उहाँले यसबाट स्वरोजगार सिर्जना हुनाका साथै विदेशी काठ र काठजन्य सामग्री आयातलाई विस्थापित गर्न सकिने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो। समूहगत यस्ता उद्यमलाई आत्मनिर्भर बनाउने सरकारीस्तरबाट नीतिगत र आर्थिक सहयोगको खाँचो रहेको उहाँको भनाइ छ।

सामुदायिक वन उपभोक्ता महासङ्घ कास्की हरियो वन कार्यक्रमले लप्सीको बोक्रा सुकाउने सोलार, लेभलिङ मेसिन, लप्सी टिप्ने औजारलगायत नगदसमेत सहयोग गरेको थियो। वन डडेलो न्यूनीकरणका लागि समेत समूहले सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। विदेशमा लप्सीको अचारको माग बढ्न थालेपछि यसको खेती नेपालका लागि आर्थिक रूपमा बहुउपयोगी बन्ने विश्वास लिइएको छ। वनको संरक्षण प्रवर्द्धन एवं विकासका दृष्टिले उत्कृष्ट बनेको यस वन समूहले नेपाल सरकारबाट गणेशमान सिंह वन वातावरण राष्ट्रिय पुरस्कार र जिल्लामा सर्वोत्कृष्ट भई सम्मानित भइसकेको छ।

पोखरा-बागलुङ राजमार्गमा पर्ने सो सामुदायिक वनमा कटुस, चिलाउने, तिजुजस्ता कुकाठको भाडी रहेको छ। कास्कीको उत्तर-पश्चिमस्थित लगभग एक हजार पाँच सय मिटरको उचाइमा अवस्थित १६ हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएको सो सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहमा एक सय ६९ घरपरिवार आबद्ध छन्। संरक्षण, प्रवर्द्धनमा महत्वपूर्ण योगदान गरेका उपभोक्ताका लागि वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापना गरी सञ्चालनमा तीने तहका सरकारले सहयोग गर्ने हो भने रोजगार सिर्जनासँगै मुलुकको समृद्धिको आधार बन्नसक्ने यस क्षेत्रका विज्ञको सामूहिक धारणा रहेको छ।

कालिका माविको वार्षिकोत्सवमा ३ जनालाई वर्ष सम्मान

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ८ माघ

पोखरा महानगरपालिका, वडा नम्बर ३३, आँपुभन्ज्याङस्थित कालिका माध्यमिक विद्यालयको ४२ औं वार्षिकोत्सव तथा अभिभावक दिवस सोमवार सम्पन्न भएको छ।

सो अवसरमा विद्यालयको हितका लागि भूमिका खेलेको भन्दै निवर्तमान प्रधानाध्यापक प्रेमप्रसाद पोखरेल, समाजसेवी धनबहादुर विश्वकर्मा र शिक्षिका सृजना महललाई कालिका वर्ष सम्मान २०८१ प्रदान गरिएको थियो। विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष गङ्गाबहादुर पुनको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि गण्डकी प्रदेश सभाका सांसद भीम कार्कीले शिक्षा सुधारका लागि सबै पक्ष लामुपर्नेमा जोड दिए। उनले आजका विद्यार्थीलाई माटोचिनाउन सकिथो भने संसारका जुनसुकै कुनामा पुगे पनि देशलाई सम्भन्न सक्ने भनाइ राखे। प्रविधियुक्त शिक्षा दिनु आजको आवश्यकता भएकाले राष्ट्रिय शिक्षा नीतिमै त्यसको व्यवस्थापन हुनुपर्नेमा उनको जोड थियो। '२०२८ को टोन्ने औजारलगायत नगदसमेत सहयोग गरेको थियो। वन डडेलो न्यूनीकरणका लागि समेत समूहले सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। विदेशमा लप्सीको अचारको माग बढ्न थालेपछि यसको खेती नेपालका लागि आर्थिक रूपमा बहुउपयोगी बन्ने विश्वास लिइएको छ। वनको संरक्षण प्रवर्द्धन एवं विकासका दृष्टिले उत्कृष्ट बनेको यस वन समूहले नेपाल सरकारबाट गणेशमान सिंह वन वातावरण राष्ट्रिय पुरस्कार र जिल्लामा सर्वोत्कृष्ट भई सम्मानित भइसकेको छ।

सदरमुकाम बेनीमा ठेका र मदानी बिक्री गर्न आउनुभएका टीका चुदारा निरास बन्नुभएको छ। बेनीमा जारी आठौं म्याग्दी महोत्सवमा मेला भर्न आउने दर्शकलाई लक्षित गरेर माघ सुरुदेखि नै बागलुङबाट ठेका र मदानी लिएर म्याग्दी आउनुभएका उहाँले सोचेअनुसार सामान बिक्री गर्न सक्नुभएको छैन।

गाउँबाट मेलामा आउने सर्वसाधारणमध्ये निकै थोरैले मात्र ठेका र मदानी खरिद गरेको चुदाराले बताउनुभयो। "केही वर्ष अघिसम्म ठेका र मदानीको माग पुऱ्याउने कठिन हुने गर्थ्यो, मेलामा ल्याएका सामान केही दिनमै सकिन्थ्यो, अहिले बेनीमा आएको एक साता भइसक्यो, ठेका र मदानीको बिक्री उतिथेरै भएको छैन", उहाँले भन्नुभयो। गाउँमा गाईभैसी पाल्नेहरू घट्टै गएको, सिल्टे र प्लाष्टिकका ठेका तथा विद्युतीय मदानीको प्रयोग गर्ने प्रचलनले ठेका र मदानी बनाउने सीप र पेसा सङ्कटमा पर्न थालेको छ। काठको ठेकामा गाईभैसीको दूध, दही र मोही सङ्कलन गरिन्छ भने ठेकीलाई

विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षले विद्यालय कसरी सञ्चालन गर्ने भन्ने चिन्ता गर्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य हुनुपर्ने कार्कीको विचार थियो। उनले विश्वमा प्रतिस्पर्धा गर्ने शिक्षाको कुरा गरिरहँदा नैतिक र सामाजिक शिक्षा भुल्न नहुने बताए। आफ्नो देशको माया गर्ने जनशक्ति उत्पादन गर्नुपर्ने आजको चुनौती भएको भन्दै कार्कीले नेपाली संस्कार र संस्कृतिप्रति प्रेम जगाउनुपर्ने धारणा राखे। विद्यालयका प्रधानाध्यापक रुपिन्द्र प्रभावीले प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै विद्यालयले क्रमशः प्रविधिमैत्री सिकाइलाई अघि बढाइएको बताए। उनले अगाामी दिनमा विद्यालयलाई पाठ्यपुस्तकको पढाइ मात्र नभई विद्यार्थीको चेतनी प्रतिभा प्रस्फुटन गर्ने गरी शैक्षिक क्रियाकलाप सञ्चालन गरिने योजना सुनाए। कार्यक्रममा वडा नम्बर ३३ का वडा सदस्य विनोद भण्डारी, तिव्लाङ टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष खिमबहादुर खत्री, शिक्षक अभिभावक सङ्घका एन आउनुपर्छ।" प्रधानाध्यापक र

विद्यार्थी मञ्चका अध्यक्ष यदुराज आचार्य, सचिव दीधराम पौडेल, निवर्तमान प्रधानाध्यापक प्रेमप्रसाद पोखरेल, समाजसेवी मोहन प्रधान, टुकराज भण्डारीलगायतले शुभकामना दिएका थिए। कार्यक्रममा शैक्षिक तथा खेलकुदका क्षेत्रमा उत्कृष्ट भएका विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो। सो अवसरमा विद्यालयद्वारा स्थापित अक्षयकोषका लागि फूलमाया श्रेष्ठ र हरिकुमार श्रेष्ठले २५ हजार ५५५ रुपियाँ, देवेन्द्र गुरुङले १० हजार रुपियाँ, होमबहादुर श्रेष्ठ र लक्ष्मी श्रेष्ठले २५ हजार रुपियाँ र सन्तोष भुजेलले १० हजार रुपियाँ प्रदान गरेका थिए। उनीहरूलाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष गङ्गाबहादुर पुनले सम्मान गरे। सहायक प्रधानाध्यापक बालकुमारी थापाको सञ्चालनमा भएको कार्यक्रममा विद्यार्थी कृतिका केसीले स्वागत गरेकी थिइन्। सो अवसरमा विद्यार्थीहरूले सांस्कृतिक कार्यक्रमसमेत प्रस्तुत गरेका थिए। विद्यालयमा हाल कक्षा १० सम्म पढाइ हुँदै आएको छ।

बिक्रन छाडे ठेका र मदानी

पोखरापत्र संवाददाता

बेनी, ८ माघ

सदरमुकाम बेनीमा ठेका र मदानी बिक्री गर्न आउनुभएका टीका चुदारा निरास बन्नुभएको छ। बेनीमा जारी आठौं म्याग्दी महोत्सवमा मेला भर्न आउने दर्शकलाई लक्षित गरेर माघ सुरुदेखि नै बागलुङबाट ठेका र मदानी लिएर म्याग्दी आउनुभएका उहाँले सोचेअनुसार सामान बिक्री गर्न सक्नुभएको छैन।

गाउँबाट मेलामा आउने सर्वसाधारणमध्ये निकै थोरैले मात्र ठेका र मदानी खरिद गरेको चुदाराले बताउनुभयो। "केही वर्ष अघिसम्म ठेका र मदानीको माग पुऱ्याउने कठिन हुने गर्थ्यो, मेलामा ल्याएका सामान केही दिनमै सकिन्थ्यो, अहिले बेनीमा आएको एक साता भइसक्यो, ठेका र मदानीको बिक्री उतिथेरै भएको छैन", उहाँले भन्नुभयो। गाउँमा गाईभैसी पाल्नेहरू घट्टै गएको, सिल्टे र प्लाष्टिकका ठेका तथा विद्युतीय मदानीको प्रयोग गर्ने प्रचलनले ठेका र मदानी बनाउने सीप र पेसा सङ्कटमा पर्न थालेको छ। काठको ठेकामा गाईभैसीको दूध, दही र मोही सङ्कलन गरिन्छ भने ठेकीलाई

दूध दुहुन प्रयोग गरिन्छ। पछिल्लो समय काठका ठेकाको विकल्पमा धातुबाट बनेका ठेका बजारमा आउन थालेपछि परम्परागत सीप र काठको उपयोग गरी ठेका बनाउने पेसा अँगालेका समुदायलाई समस्या भएको छ। गिठादार काठबाट परम्परागत सीप र औजारको प्रयोग गरेर बनाउने ठेकालाई रू तीन हजारदेखि रु १५ हजारसम्म मूल्य पर्ने गर्छ। बागलुङ नगरपालिका-१२ अमलाचौर बलेचामा घरेलु उद्योगबाट चुदाराले ठेका, मदानी, ठेकी, पुङ्ग, पुचाईसँगै सजावटका लागि साना ठेकीका सामान बनाउँदै आउनुभएको छ। अहिले ६० वर्ष पुनुभएका चुदाराले आफूले २० वर्षको उमेरदेखि नै व्यावसायिक

रूपमा ठेका बनाउन थालेको बताउनुभयो। "बाउबाजेले गरेको पेसालाई मैले पनि निरन्तरता दिएको हुँ, तर मौलिक सीपलाई प्रयोग गरेर ठेका बनाउने पेसालाई सरकारी तवरबाट कुनै सहयोग भएको छैन, गाउँमा अधिकांशले यो पेसा छाडिसकेका छन्, मेरो छोराहरूले पनि अन्य पेसा र रोजगारी गर्न थालेका छन्, हामी पछि गाउँमा यसरी ठेका बनाउने मानिस भेटिँदैन", चुदाराले भन्नुभयो। चुदाराले म्याग्दीमा २०५० को दशकमा लामे तत्कालीन माघेसङ्क्रान्ति मेला तथा २०६० सालपछि लाग्दै आएको म्याग्दी महोत्सवमा काठबाट बनेका ठेकाठेकीका सामान बिक्री गर्न आउने गर्नुभएको छ।

चार भाई व्याडमिन्टन कपको तयारी पुरा

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ८ माघ

पाचौ चार भाई व्याडमिन्टन कप २०८१ को तयारी पुरा भएको छ। चार भाई युवा क्लवको आयोजनामा ताङ्गलेकोट तमु समाज नयाँगाउँको हलमा हुने प्रतियोगिता यही माघ ११ र १२ गते हुँदैछ।

कपका लागि गण्डकी प्रदेश र अन्य प्रदेशका विभिन्न जिल्लाबाट प्रतियोगी सहभागी हुनेछन्। प्रतियोगिता अर्न्तगत मेन्स डबल्स बि लेवल, मेन्स डबल्स सी लेभल र गण्डकी प्रदेश स्तरीय खुल्ला मिक्स डबल गरी तीनवटा ईभेन्टस

हुने खेल संयोजक विष्णु गुरुङले जानकारी दिए। जसअर्न्तगत बी लेभल विजेताले ४५ हजार, उपविजेताले ३० हजार र तृतीय हुने दुई टिमले समान ८/८ हजार प्राप्त गर्नेछन्। त्यसैगरी मेन्स डबल्स सी लेवल विजेताले प्रथम पुरस्कार स्वरूप रु ४० हजार दोश्रो हुनेले २५,००० र तेश्रो हुने समूहले रु ७/७ हजार प्राप्त गर्नेछन्। गण्डकी प्रदेश स्तरीय खुल्ला मिक्स डबल्स खुल्ला तर्फ प्रथम हुने टिमले रु २५, हजार द्वीतीय हुने टिमले रु १५, हजार र तृतीय हुने टिमले समान ६,६ हजार प्राप्त गर्ने अध्यक्ष सुरेश गुरुङले जानकारी दिनुभयो। यस

प्रतियोगितामा छिमेकी जिल्लाहरू धादिङ, चितवन, पाल्पा, गुल्मी लगायतका जिल्लाहरूका खेलाडीहरूलाई पनि सहभागी गराउने आयोजकले बताएको छ। गत वर्षको संस्करणमा १५० भन्दा बढी टिम सहभागी भएकाले यस वर्ष पनि सो भन्दा बढी सहभागी हुने आयोजकले जनाएको छ। टिम दर्ता माघ १० गते साँझ ५.३० सम्म मात्र गर्न सकिने चार भाई युवा क्लवका सदस्य बम गुरुङले जानकारी दिए। प्रतियोगिताबाट बचत रकम अनाथ, असाहाय, वालगृह मा सहयोग प्रदान गरीने क्लवले जनाएको छ।

लमजुङमा मह बिक्रीबाट १८ करोड आम्दानी

रासस

लमजुङ, ८ माघ

पहाडी जिल्ला लमजुङमा मह उत्पादन बढेको छ। गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष २९ दशमलव छ तनले मह वृद्धि भएको कृषि ज्ञान केन्द्रले जनाएको छ। कार्यालयका सूचना अधिकारी सरोज थापाका अनुसार यस वर्ष १७ हजार एक सय ९७ वटा मौरीका घरबाट एक सय २९ दशमलव १७ तन मह उत्पादन भएको छ।

जिल्लामा किसानले यस वर्ष रु एक हजार पाँच सयका दरले बिक्री गरेको बताएका छन्। जिल्लामा किसानले यस वर्ष मह बिक्रीबाट रु १८ करोड आम्दानी गरेको उहाँको भनाइ छ। यस्तै, गत वर्ष १३ हजार आठ सय ५० मौरीका घरबाट एक सय ११ दशमलव तीन तन मह उत्पादन भएको थियो। गत वर्ष प्रतिक्लो मह रु नौ सयदेखि

एक हजारसम्ममा बिक्री भएको थियो भने मह बिक्रीबाट रु नौ करोडभन्दा बढी आम्दानी गरेको कृषि ज्ञान केन्द्रले जनाएको छ।

विसं २०७९ मा १० हजार २५ मौरीका घरबाट ३२ तनमात्र मह उत्पादन भएको थियो। विसं २०७८ मा ११ हजार पाँच सय मौरीका घरबाट ३० तन मह उत्पादन भएको थियो। यस्तै २०७७ सालमा ११ हजार सयवटा मौरीका घरबाट ३८ तन मह उत्पादन भएको थियो। केन्द्रका अनुसार २०७६ सालमा नौ हजार पाँच सय मौरी घरबाट ३४ तन तथा २०७५ सालमा पाँच हजार नौ सय मौरीका घरबाट ३२ तन मह उत्पादन भएको थियो।

जिल्लामा यस वर्ष सबैभन्दा बढी सुन्दरबजार नगरपालिकामा मह उत्पादन भएको छ। यहाँ चार हजार पाँच सय घरबाट ३६ हजार केजी उत्पादन गरेको र यसबाट रु

पाँच करोड ४० लाख आम्दानी भएको सूचना अधिकारी थापाले बताउनुभयो। जिल्लामा उत्पादित मह काठमाडौं, पोखरा, चितवनलगायत बजारमा खपत हुँदै आएको छ। जिल्लाका किसानले आधुनिक मौरी घर र प्रविधिको प्रयोगबाट मह उत्पादन गर्न थालेका छन्। नेपाल मौरीपालक महासङ्घ जिल्ला शाखाका अनुसार लमजुङको सबैभन्दा बढी उत्पादन हुने सुन्दरबजार नगरपालिका, बैँसीसहर नगरपालिका र मर्स्याङ्दी गाउँपालिका छन्। शाखामा जिल्लाका तीन सय ८२ जनाभन्दा बढी मौरीपालक किसान आबद्ध छन्।

पछिल्लो समयमा जिल्लामा मह उत्पादन बढ्दै गएको कृषि ज्ञान केन्द्रका प्रमुख सुदीप खतिवडाले बताउनुभयो, उत्पादन बढ्नुका कारण पहिला सौखले मौरीपालन गरिन्थ्यो

भने अहिले बुफेर मौरीपालन गर्न थालेका छन्। पहिला मौरीपालनसम्बन्धी नबुझी गरेको र अहिले विभिन्न निकायले यससम्बन्धी तालिम प्रदान गरेकाले, मौरी चरन क्षेत्र राम्रो तथा पर्याप्त, हावापानी राम्रो, आधुनिक घरको प्रयोगलगायत कारणले मह उत्पादन बढ्दै गएको उहाँको भनाइ छ।

जिल्लामा शेरना प्रजाति मौरीको मह उत्पादन गर्ने गरेको र यसले प्रतिघार पाँचदेखि १० केजीसम्म मह उत्पादन गर्ने कृषि ज्ञान केन्द्र प्रमुख खतिवडाले बताउनुभयो। कार्यालयले यस वर्ष एक सय २५ वटा मौरीका घर किसानलाई अनुदानमा वितरण गरेको थियो। कार्यालयबाट मौरीपालनलगायत कृषि क्षेत्रका किसानका लागि विभिन्न शीर्षकमा बर्सिन र साढे तीन करोड खर्च गर्दै आएको केन्द्रले जनाएको छ।